

PREZIDENTSKÉ VOLBY V USA

KANDIDÁTI DEMOKRATICKÉ STRANY

Hillary CLINTONOVÁ (60)

Senátorka za stát New York a bývalá první dáma USA je favoritkou mezi demokratickými kandidáty. Po zvolení Billa Clintona mužem číslo jedna v USA (1992) měla ambice podílet se na prezidentské moci, s kampaní za celonárodní systém zdravotního pojištění však neuspěla. Do vysoké politiky vstoupila v roce 2000, když byla zvolena senátkou; mandát obhájila v listopadu 2006. Snaží se oslovit i religiozní pravici, v Demokratické straně patří mezi největší ještráby. Jejím hlavním negativem je, že polarizuje společnost.

John EDWARDS (54)

Během dvacetileté právnické kariéry Edwards výrazně zbohatl, když se specializoval na soudní pře spojené s úrazy, nedokonalou, nebo zanedbanou, péčí. Do politiky vstoupil v roce 1998 a volby do Senátu hned napoprvé těsně vyhrál. V roce 2000 byl potenciální dvojkou Alberta Gora, o čtyři roky později pak i za viceprezidenta Kerryho. Patří k nejlevicovějším kandidátům strany – prosazuje užší spolupráci s odbory, klade důraz na problémy chudoby a plánuje univerzální pojištění.

Barack OBAMA (46)

Obliíbený senátor za stát Illinois je považován za prvního Afroameričana, který má reálnou šanci získat prezidentské křeslo. V demokratickém táboře je největším soupeřem Clintonové. Obama byl senátorem v Illinois v letech 1996–2000 a 2002–2004 (2000 neuspěl ve volbách do Sněmovny reprezentantů). V roce 2004 byl zvolen do Kongresu jako senátor za Illinois. Nová tvář americké politiky Obama je výborným řečníkem s charismatickou osobností, jeho slabinou může být relativní nezkušenost ve federální politice. Stavěl se proti válce v Iráku (na rozdíl od Clintonové), prosazuje univerzální zdravotní péči, přísnější kontrolu zbraní a boj s globálním oteplováním.

Mike GRAVEL (77)

Někdejší senátor za Aljašku, dlouhodobý obhájce přímé demokracie. Prosazuje daňovou reformu, jež by ulevila střední třídě a zamezila vyhýbavosti bohatých. Kritizuje výdaje na zbrojení, podporuje práva homosexuálů.

Mitt ROMNEY (60)

Bývalý guvernér státu Massachusetts. Jeho devízou jsou konzervativní hodnoty, obchodní úspěchy a dobrý vzhled. Romney je volbou pro nábožensky a konzervativně orientované Američany. Odmítá potraty, sňatky homosexuálů i výzkum kmenových buněk. Je poprvé ženatý a má čtyři syny. V očích konzervativních evangelikálů a umírněných republikánů je nevýhodou jeho příslušnost k mormonské církvi, negativně působí i jeho ideové otočení v minulých letech. Je považován za dědice Ronalda Reagana.

John McCain (71)

Senátor za stát Arizona. Mezi jeho silné stránky patří morální kredit, bojoval ve Vietnamu. V červenci se dostal do finančních potíží a opustila jej řada poradců. Podporuje válku v Iráku a náboženskou pravici, na druhou stranu podporuje imigrační reformu či reformu financování volebních kampaní. Po porážce od George Bushe před osmi lety se posunul doleva, hovoří však pro něj tradice respektu Republikánské strany k hierarchickému stranickému postupu a zkušenost.

Ron PAUL (72)

Libertariánský kongresman z Texasu, zasazuje se o úplné zrušení daně z příjmu a jako jediný z republikánských kandidátů podporuje okamžité stažení vojáků z Iráku.

KANDIDÁTI REPUBLIKÁNSKÉ STRANY

Rudolph GIULIANI (63)

Neznámější republikánský kandidát, dlouholetý starosta New Yorku. Bojuje proti kriminalitě, terorismu a za nízké daně. Na druhou stranu jako newyorský starosta podporoval kontrolu zbraní, veřejné fondy na potraty pro chudé ženy a sňatky homosexuálů. Je potřeť ženatý. Uspěje, bude-li touha po válečném prezidentovi.

Mike HUCKABEE (52)

Guvernér Arkansasu, který do kampaně vstoupil teprve nedávno a je alternativou k Giuliani a Romneymu. Orientuje se na voliče, kteří vyznávají hodnoty, jeho silná stránka je zdravotnictví, nejasné jsou však plány v oblasti daní či zahraniční politiky. Chybí mu spolupracovníci i peníze na kampaň.

Duncan HUNTER (59)

Kalifornský kongresman, bojuje proti nelegálním imigrantům a potratům. V otázkách obchodní politiky se projevuje jako protekcionista (opakovaně hlasoval proti dohodám jako WTO či NAFTA).

Tom TANCREDO (62)

Kongresman z Colorada, jeho hlavním tématem je boj proti nelegální imigraci.

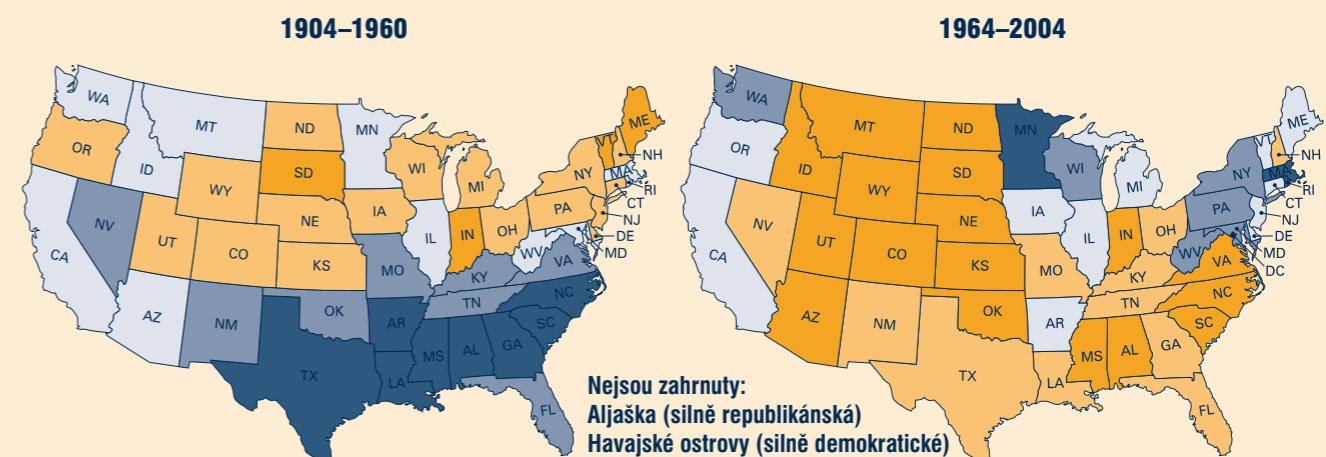
KALENDAŘ PREZIDENTSKÝCH VOLEB V USA V ROCE 2008

3. ledna	Stranická volební shromáždění v lowě.	4. března	Primárky ve státech Texas, Ohio, Rhode Island a Vermont.
5. ledna	Stranické volební shromáždění Republikánské strany ve Wyomingu.	8. března	Stranické volební shromáždění demokratů ve Wyomingu.
8. ledna	Tradičně první prezidentské primárky, které se konají v New Hampshiru.	11. března	Primárky v Mississippi.
15. ledna	Primárky v Michiganu.	22. dubna	Primárky demokratů v Pensylvánii.
19. ledna	Stranická volební shromáždění v Nevadě a primárky Republikánské strany v Jižní Karolíně.	6. května	Primárky v Indianě a Severní Karolíně.
26. ledna	Primárky demokratů v Jižní Karolíně.	13. května	Stranická volební shromáždění v Nebrasce a primárky demokratů v Západní Virginii.
29. ledna	Primárky na Floridě.	17. května	Stranické volební shromáždění republikánů na Havaji.
1. února	Stranická volební shromáždění v Maine.	20. května	Primárky v Kentucky a Oregonu.
5. února	Takzvané volební „superúterý“: prezidentské primárky a stranická volební shromáždění ve více než 20 státech USA (mimo jiné primárky v Kalifornii či ve státě New York).	27. května	Primárky republikánů v Idaho.
9. února	Stranická volební shromáždění ve státě Washington a Kansasu (republikáni) a primárky v Louisianě.	3. června	Závěrečné primárky v Jižní Dakotě a v Montaně (demokraté) a stranické volební shromáždění republikánů v Novém Mexiku.
12. února	Primárky ve federálním distriktu (District of Columbia) a ve státech Virginie, Maryland a Pensylvánie (republikáni).	25.–28. srpna	Celonárodní sjezd (konvent) Demokratické strany.
19. února	Primárky ve Wisconsinu, ve státě Washington a stranické volební shromáždění demokratů na Havaji.	1.–4. září	Celonárodní sjezd (konvent) Republikánské strany.
		4. listopadu	Faktická volba prezidenta (volba volitelů).
		15. prosince	Volba prezidenta sborem volitelů.
		5. ledna	Oficiální vyhlášení výsledků voleb.
		20. ledna '09	Inaugurace 44. amerického prezidenta.

VOLEBNÍ PREFERENCE

Četnost vítězství prezidentských kandidátů hlavních stran v jednotlivých státech

- vítězství demokratů
 - ve více než 80 % voleb
 - v 60–80 % voleb
- vítězství republikánů
 - ve více než 80 % voleb
 - v 60–80 % voleb
- zhruba vyrovnaný počet vítězství

Mapy byly použity z publikace Karas, P. – Kupka, K.: Atlas prezidentských voleb USA 1904–2004. Praha: P3K